

המשטרה קבעה: הוא התאבד! האב זעק: הוא נרצח!

שנתיים אחרי המוות קבע בית המשפט:

# תעלומה!



## קורבן זאב נחושתן

גילוי של השעון שהובא לידעת המשטרה ופרקליטות המדינה, שיכנע את פרוק ליט המדינה להתזר את הפרשה לחקירה.

★ ★ ★

**לפני בית המשפט** העיד הילד שמי עון אקראי מאשתאול. הוא סיפר כי יום אחד כשהלך בשדה בין סיבוב הרי טוב למשטרה בית שמש, התכופף כדי ל"הרים קופסת סיגריות ליד צינור מים והב חין בשעון בתוך הצינור. הוא לקח אותו. למחרת, כשראה את השעון בבית הספר, חטף אותו ממנו ילד אחר.

העניין הובא לידעת מנהל בית הספר, שמסר את השעון למשטרה. השעון היה בידי המשטרה עוד לפני שנמצאה גופתו של נחושתן. כשהתגלתה הגופה, והתברר כי חסר ממנה שעון מיוחד במינו, היה אותו שעון בידי אותה משטרה שעסקה בחקירת מותו של נחושתן — משטרת בית שמש.

עוד יותר מזה: כאשר פירסם האב מודעות בהן הוא מבקש עדויות על השעון,

לוגית נקבע כי "אין אפשרות לקבוע בר דאות מה היא סיבת המוות", הודרה הי משטרה להכריז על התאבדות.

● הסתבר כי בגופתו של זאב לא נמצאו כל סימנים כי בלע חומר מרעיל.

● התגלה כי המשטרה לא מצאה כל מכתב התאבדות. המיסמך היחידי עליו הסתמכה היתה הודעה מטעם האוניברסיטה, שהיא נכשל בבחינות של מועד א' במיקצוע צדדי: גיאוגרפיה אנושית. הודעה זו נמצאת ליד הגחיה, כשהיא מוכתמת בצואה, ונראה כי הנרצח השתמש בה לפני מותו כנייר טואלט.

המשטרה לא שמה לב כי תאריך ההודעה הוא מיושן, וכי בינתיים כבר עבר זאב את אותה בחינה במועד ב' בהצלחה.

★ ★ ★

**למרות מימצאים אלה** התעקשה המשטרה, בראשותו של הפקד דוד מרכוס, ראש לישכת החקירות במשטרת נפת ירושלים, לטעון כי זאב התאבד.

אם לא ברעל, טענה המשטרה, הוא כבר אה שרף את עצמו. כשהוכיחו לה שלא נמצאו סימנים לשריפת הגופה, וסימני השריפה בבור הם שאריות של מדורה ישנה, מצאה המשטרה גירסה חדשה: הוא חנק את עצמו.

הוריו של נחושתן לא יכלו להביא הוריות כחות אחרות והשוטף החוקר קבע כי אין



## בשעה שנחפרסמה מודעה זו:

**פרה**

מ.ב.ס. יונקס לכל מי שימציא ידעיות, אשר יביאו לגילויי תעלומות פתוחות המספקות את הסקרנות של הנחושתן זאב נחושתן זיל סקנבוליו נעלמו עם זאבו פתוחו בתל-אביב ביום 23.10.66, יום התחלה שנה הליכי באוניברסיטת ת"א, ב-10 בבווק ונחושתן נמצאה כעבור למעלה מחודשיים, בשעה 31.12.66, בתוך בור, ע"י בכיש הר-טוב (בית-סמך), מול הכניסה לכפר נוחם.

**פרטים על המנוח:** סטודנט, בן 19, יפה תואר, גובה 1.80 מ., בעל שער מסורק כלפי מעלה, עיניים בצבע ירוק כחול, סנך גבוה עם צלקת קטנה מצד שמאל, אי נשיר, לבש חולצה לבנה דקה בצבע לבן עם שרוולים קצרים, מכנסי סרילין בצבע כהה, נעלים שחורות ארוכות. בידו הודיק חיק שחור קטן. דיבר עברית, אנגלית ורסית. מועדה האסכזית, מסורתי. ענף פענן יד יקר מוצבת בחי"ר "פיסון", פ.פ.ד.ל. ב.ל.ת.י. פ.צ.ו.י. ב.א.ר.צ.

עם פגישתו הגופה, השעון נעדר מעל ידו של המנוח.

**תיאור השעון:** יומר גדול ועבה מסקני יד המקוללים; צבעו - זהב וטוהר לרצועת יד מסתכל לבנה; אוטומטי; על לוח השעון מופיעים סמול של 20-25 השלכות בעולם כך שהשעון מראה בנף ופונה אחת את השעה בכל אותן השעים. המספרים המראים את השעה אצלנו-חודשים על לבי מסגרת המסך שמוקף לזכוכית השעון (מסגרת הלוח המראה את השעה ביחוד השעים הגדולות בעולם).

קבלת ידיעות על מקום המצוא של השעון עלולה להביא בעקבותיה לגילויים של תעלומות פתוחות.

**פרה**

כל אדם, המסוגל לעזור, מבקש לפנות להורים הנכבדים לפי הסומת: יעקב נחושתן, תל-אביב 55394 רח' בן-הנודדה 13, סול 55394

## היה השעון בידי המשטרה ו

להסיק מסקנות ברורות לגבי סיבת המוות, אך אינו יכול לשנות את סברתה של המשטרה כי המנוח בהתאבדות. אולם האב, יעקב נחושתן, בתי"רי ואיש אצ"ל לשעבר, לא היה מוכן להשלים עם הרעיון כי בנו אומנם התאבד, היתה לו נקודת אחיזה נוספת לפיענוח. כשהתגלתה גופתו של זאב הסתבר כי חסר השעון שעל ידו. היתה זה ששעון מיוחד במינו, שרק שבעה כמוהו נמצאים בי עולם: שעון עליו רשומים שמות ערי העולם הגדולות, וניתן באמצעותו לברר מה היא השעה בכל אחת מערים אלה. כיוון שהשעון נעלם, הסיק האב שמצוי אתו עשויה להוביל לפיענוח התעלומה. ואומנם כעבור זמן קצר התגלה השעון. מנהל בית ספר בפרוודור ירושלים הודיע לאב כי השעון נמצא אצל אחד מתלמידיו, שמצא אותו בשדה.

אוניברסיטת תל-אביב, נעלם יום אחד, בשנת 1966, מבית הוריו בתל-אביב.

כשחלפו הימים ולא הגיעה שום ידיעה מואב, הסיצו הוריו 2500 כרוזים ברחבי הארץ עם תמונתו ותיאורו. הם לא ידעו כי בנם מוטל מת, בתוך בור, ליד העיירה בית-שמש שבהרי ירושלים.

רועי-צאן הבחינה בגחיה שהיתה מוטלת בתוך בור בעומק של 2 מטר, ליד סיבוב הרטוב, במרחק של עשרות מטרים מתחנת המשטרה של בית-שמש.

כבר באותו יום בשעה אחת בצהריים, הודיעה המשטרה לאב השכול, יעקב נחושתן, על מצאת הגופה. כמה דקות אחרי כן כבר ראה האב בכותרות עיתוני הערב ידיעה כי "זאב נחושתן התאבד".

זה לא יכול להיות! זעק האב, זאב לא התאבד! רצחו אותו! האב ידע כי לבנו לא היתה כל סיבה להתאבד. יתר על-כן: זאב היה בחור דתי, שומר מיצות, המתפלל שלוש פעמים ביום ומניח תפילין מדי בוקר. אמונתו הדתית העמוקה, היה האב משוכנע, לא היתה מאפשרת לו אטילו הרהורים על התאבדות.

אבל המשטרה התעקשה: זאב נחושתן התאבד. היו לה כמה הוכחות להצדקת טענתה: ליד הבור נמצאה פחית של חומר הרברה מרעיל, לינדול. בתוך הבור עצמו נמצאו סימני שריפה. סביב צהורה של הגחיה נמצאה כרוכה חולצה. מלבד זאת, טענה המשטרה, נמצא בבור אף מכתב של המתאבד, בו הוא מסביר את סיבת ההתאבדות - כשלון בבחינות באוניברסיטה.

למרות מימצאים ברורים אלה, פנו הוריו של זאב לעורך-הדין דב שילנסקי, הגישו באמצעותו בקשה לבית-המשפט בי ירושלים, בה תבעו לחקור את סיבות מותו של זאב נחושתן. כתוצאה מכך נאלצה המשטרה לפתוח את חקירה. ואז נתגלו פרטים מדהימים. הסתבר כי למרות שבדיקה פאתר

הוא סיפור המטיל כחם כבד במשטרה. רשונות, אי-מיקצועיות, זלזול בתפקידים וחוסר-ישע אישי ומיקצועי. אולם המורה יותר מעצם תכונות אלה, שנתגלו במספר אנשי משטרה, היא העובדה שדברים מסוג זה שהתרחשו בסיפור זה עלולים להתחולל במשטרת ישראל, מבלי שהדבר יהיה איכפת לאיש.

הסיפור עצמו הוא טרגדיה אישית מועזעת שצורת טיפולה של המשטרה בה הוריה סופה לה מימדים טראגיים נוספים.

איש נמצא הרוג בשדה. רועי-צאן מגלה את גחיתו, הנמצאת כבר במצב של ריק בון, כבור. המשטרה מוזעקת למקום ועיר רכת חקירה איגרתית. המסקנות מוסקות במהירות ובשיטחיות: התאבדות.

כאשר נמסרת סיבת המוות למשפחתו של הקורבן, היא מסרבת להאמין. לא רק משום שלאיש לא היתה כל סיבה להתאבד, אלא מפני שמספר מימצאים עובדתיים סותרים בעליל כל הסבר של התאבדות. ברגע זה מתפקדה של המשטרה הוא לפתוח מחזה את התיק ולערוך חקירה, שהברר ביתר יסודיות את נסיבות מותו של האיש. אבל משטרת ישראל דבקה בי גירסתה הראשונה בקאנות קיצוניות.

ומה שחמור מכל - התנהגותם זו של השוטרים והקצינים אינה נובעת מאינטרס אישי או ציבורי כלשהו. אין להם שום קשר עם הקורבן או משפחתו.

פשוט, נוח היה להם לדבוק בטענת ה"התאבדות ולסגור את התיק מאשר לפתוח בחקירה מסועפת ומטרידה.

★ ★ ★

**עד שבא** השבוע שופט שלום ירושלמי וטפח על פני המשטרה: "תיתכנה אפשרות יות אחרות באשר לסיבת המוות... לאור זאת אני קובע שעניין מטירתו של נחושתן הוא בגדר תעלומה שטרם פוענחה." זאב נחושתן, סטודנט לכלכלה בן 19 ב-